

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล

จากการศึกษาเรื่องการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาเพศชายจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 และเป็นนักศึกษาหญิงจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 42.90 ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ 3 จำนวนทั้งสิ้น 73 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80 และเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 ตามลำดับ เป็นนักศึกษาศาखाวิชาเกษตรศาสตร์ จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 45.40 รองลงมาเป็นนักศึกษาศาखाวิชาเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 เป็นนักศึกษาศาखाวิชาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 และนักศึกษาศาखाวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 10.70 ตามลำดับ

2. การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นด้านความพอประมาณ ($\bar{X}=3.71$) ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X}=3.97$) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ($\bar{X}=3.86$) ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\bar{X}=3.87$) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X}=4.09$)

3. การเปรียบเทียบการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล 3 ลักษณะ ได้แก่ เพศ ชั้นปี และสาखाวิชากับการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วน

นักศึกษาที่อยู่ในสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยภาพรวม ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกัน และด้านเงื่อนไขความรู้มากกว่า นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร แต่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ นักศึกษาสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ และนักศึกษสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหารมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษานักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน และด้านความพอประมาณ ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาเกิดการเรียนรู้ทั้งจากครอบครัว โรงเรียนและจากสัณฐานตถญาณหรือประสบการณ์ ซึ่งเป็นไปตามที่ เกษม วัฒนชัย (2550 : หน้า 155-156) ที่ได้กล่าวว่า การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จะต้องมีเงื่อนไข 3 ประการ คือ 1) เงื่อนไขหลักวิชา เป็นการนำหลักวิชาความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ ทั้งในชั้นวางแผนและชั้นปฏิบัติเป็นเศรษฐกิจบนพื้นฐานของความรู้และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญ 2) เงื่อนไขคุณธรรม การสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม โดยกลไกการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว การศึกษาอบรมในโรงเรียน การสั่งสอนศีลธรรมจากศาสนา และการฝึกจิตขัดข่มจิตของตนเอง ซึ่งบุคคล ครอบครัว องค์กร หรือชุมชนที่จะนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จะต้องนำระบบคุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตมาประพฤติปฏิบัติก่อน 3) เงื่อนไขในการดำเนินชีวิต จะต้องมีความรอบรู้ที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิต มีความเข้มแข็ง อดทน มีความเพียร มีสติปัญญา และมีความรอบคอบ นอกจากนี้การที่นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันยังมีความสัมพันธ์กับ ทฤษฎีพฤติกรรม และพัฒนาการของวัยรุ่น โดยเกิดจากการเรียนรู้พฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม เพราะพฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ทั้งจากการเรียนรู้ ตามสัญชาตญาณ จิตใต้สำนึก และเกิดจากความต้องการทางร่างกายของมนุษย์ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543 : หน้า 170-176) ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับกขกร ชำนาญกิตติชัย และคณะ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

การดำเนินชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า นักศึกษาได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านคุณธรรม ด้านความรู้ ด้านมีเหตุผล ด้านระบบภูมิคุ้มกัน และด้านความพอประมาณ และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สง่า นามวัตร (2556 : หน้า 99-100) ที่ได้ศึกษาการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่า การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ลำดับแรก ด้านเงื่อนไขคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผล ด้านเงื่อนไขความรู้ด้านความพอประมาณ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับการศึกษาของ กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2553 : หน้า 66) ที่พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมโหรีระดับพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีระดับพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านความมีเหตุผลและด้านภูมิคุ้มกันอยู่ในระดับสูง แต่ด้านความพอประมาณนักศึกษามีระดับพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ บุษกร คำโสม และศุภกัญญา จันทรุกษา (2558 : หน้า 90-92) ที่ได้ศึกษาแบบจำลองการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตรมหาวิทาลัยอุบลราชธานี พบว่า นักศึกษามีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณา 3 ท่วงจะเห็นว่า มีการประยุกต์ใช้ด้านความมีเหตุผล และด้านความพอประมาณอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านระบบภูมิคุ้มกันมีการประยุกต์ใช้อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา 2 เงื่อนไข พบว่า มีการประยุกต์ใช้ด้านความรู้ และด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก แต่อาจจะแตกต่างจากการศึกษาของ อรรวรรณ แก้วมาตย์ และคณะ (2558 : หน้า 48) ที่ได้ศึกษาการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาภาคปกติ (คฤหัสถ์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น พบว่า การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความพอประมาณ มีการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง และการศึกษาของ เอื้องทิพย์ เกตุกราย (2551 : หน้า 61-62) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชน ตำบลคลองพระอุดม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ความพอประมาณ และความมีเหตุผล ส่วนการประยุกต์ใช้ในเงื่อนไขของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า เงื่อนไขคุณธรรมอยู่ในระดับมาก และเงื่อนไขความรู้อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างลักษณะปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล 3 ลักษณะ ได้แก่ เพศ ชั้นปี และสาขาวิชากับการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร อภิปรายผลดังนี้

เพศ จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาทั้งเพศชายและหญิงมีความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและมีความเสมอภาคทางความคิดเหมือนกัน จึงมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลจากการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สง่า นามวัตร (2556 : หน้า 99-100) ได้ศึกษาการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่าการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ไม่แตกต่างกันตามเพศ ลักษณะที่อยู่อาศัย และสถานภาพการกู้ยืม กยศ. และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ วลัยพรรณ จันทร์หอม (2553 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของครูโรงเรียนกาญจนาภิเษราชวิทยาลัย จันทบุรี พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับการศึกษาของ ใจทิพย์ อุไพพานิช (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ได้แก่ ด้านภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีอยู่ในระดับมากที่สุด ข้าราชการที่มีที่เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว ชั้นยศ รายได้ต่อเดือน การออม และภาระหนี้สินแตกต่างกัน มีการนำแนวคิดด้านภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีไปใช้ในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการที่มีชั้นยศแตกต่างกัน มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณไปใช้ในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามการศึกษาครั้งนี้ขัดแย้งกับการศึกษาของ วารี คลังศิริ (2558 : หน้า 104-107) ที่ได้ศึกษาการรับรู้เพื่อพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี พบว่า การพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามเพศ และคณะที่สังกัด และยังขัดแย้งกับการศึกษาของ สมศักดิ์ ตรงงาม (2553 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพและเวลาที่อยู่ในพื้นที่แตกต่างกัน มีผลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชั้นปี นักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเรียนระดับปริญญาตรีจะอยู่ใน

วัยที่ใกล้เคียงกัน ทำให้การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันไม่แตกต่างกัน ซึ่ง การศึกษาคั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ กชกร ชำนาญกิตติชัย และคณะ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการ นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า นักศึกษาที่อายุแตกต่างกันมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตไม่ แตกต่างกัน เช่นเดียวกับการศึกษาของ สันสกฤต มณีโมไนย (2551: หน้า 66-69) ได้ศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และการนำ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต : ศึกษากรณีนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการ นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต คือ อายุ อาชีพ และการรับรู้ข่าวสาร นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับการศึกษาของ ใจทิพย์ อุไพพานิช (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า ข้าราชการที่มีอายุ แตกต่างกัน มีการนำแนวคิดด้านภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีไปใช้ในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน แต่จะแตกต่างจาก การศึกษาของ สง่า นามวัตร (2556 : หน้า 99-100) ที่ได้ศึกษาการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่า นักศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกันมีการ ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน

สาขาวิชา นักศึกษาที่อยู่ในหลักสูตรและสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อ เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า มีเพียงนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำที่มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยภาพรวมมากกว่านักศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาอื่นนั้นมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำนั้น อาจจะมีการเรียนการสอนที่แตกต่างจากสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตรบ้างซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของ หลักสูตรและสาขาวิชาเช่นเดียวกับการศึกษาและอาชีพ จึงทำให้การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สง่า นามวัตร (2556 : หน้า 99-100) ที่ได้ศึกษาการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่า นักศึกษาอยู่ในคณะวิชาที่ศึกษาแตกต่างกันมีการดำเนินชีวิตตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน เช่นเดียวกับการศึกษาของ สมศักดิ์ ตรงงาม (2553 : บทคัดย่อ) ที่ได้ ศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัด ปทุมธานี พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามการศึกษาคั้งนี้ขัดแย้งกับ การศึกษาของ กชกร ชำนาญกิตติชัย และคณะ (2554 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า นักศึกษาใน

โปรแกรมหรือสาขาวิชาที่ศึกษาแตกต่างกันมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่องการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรมีการรณรงค์ให้ความรู้และแนวปฏิบัติการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้แก่นักศึกษา โดยเฉพาะด้านความพอประมาณ เช่น การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเพื่อควบคุมการใช้จ่ายเงิน เนื่องจากนักศึกษามีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น

2. คณะเทคโนโลยีการเกษตรควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3. คณะเทคโนโลยีการเกษตรควรจัดให้มีสอดแทรกเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างการเรียนรู้การสอนเพื่อเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของนักศึกษา ให้มีสำนึกในเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน ความระมัดระวังในการใช้จ่าย ความเพียรและมีสติปัญญาเพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงานในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ เพื่อจะได้มีแนวทางที่เหมาะสม ชัดเจน และเป็นรูปธรรมที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติได้จริง

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการรณรงค์การปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การประชุมสัมมนา การอบรมให้ความรู้ การฝึกปฏิบัติ เพื่อเป็นการเผยแพร่หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กว้างขวาง

3. ควรมีการศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

4. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อประโยชน์ ในการพัฒนาพฤติกรรม และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง